

Izhaja — izvenjši ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopis naj se pošilja uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiš se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcijska lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L. 7.—, pol leta L. 32.— in cel. leto L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širini ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot o smrtice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L. 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L. 2.—. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. V Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

KANDIDATI JUGOSLOVENSKE NARODNE STRANKE

Dr. Edvard Slavik

To je prvak naše kandidatne liste za tržaško volilno okrožje. Mož, ki je v polni meri vreden zaupanja in časti, ki so mu jo naklonili zaupniki naroda v naši politični organizaciji. Zgodovina dr. Slavikovega javnega delovanja je tesno spojena z razvojem slovenstva na tržaškem ozemlju v zadnjih treh desetletjih.

Ze kot dijak se je na Proseku — v svojem rojstnem kraju — postavil v službo naroda. Vzbujal je narodno zavest zlasti med mladino. Ker pa ga v tedanjih žalostnih časih, ko je bilo ljudstvo še v stanju politične nezrelosti in je bil, vsled silnega pritiska od nasprotne strani in sovražnega nam vladnega sistema skoraj izključen vsak učinkovit uspeh v politični borbi, je bila naša pesem skoro da edino izdatno sredstvo za vzbujanje narodne zavesti in vztrajnosti. Mladi Slavik je vedel to, ker je poznal dušo našega naroda. Začel je pri pevskem društvu »Hajdrih«, ki je zadobilo kmalu velik sloves, a danes ga cenimo kot uzornega predsednika naše tržaške »Glasbene Matice«. Kako je naše ljudstvo že tedaj cenilo Slavika, priča dejstvo, da je bil izvoljen v mestni svet in deželni zbor tržaški, ko mu Lahji niso niti aktivne volilne pravice hoteli še priznati. Bilo je to pred kakimi 25 leti.

Dr. Edvard Slavik.

Po dovršenih vseučiliških študijah je vstopil v pisarno dra. Gregorina kot koncipient. Tu se je začelo njegovo sistematično delo na političnem, socialnem in pozneje gospodarskem polju. Dasi je svojo osebo držal najraje v ozadju, vendar vedo vsi, ki so sodelovali z njim, da je bil Slavik vseskrat desna roka in najboljši svetovalec ne samo predsednikom našega političnega društva, marveč pri vseh narodnih organizacijah. Nevenljive zasluge si je pridobil Slavik za ohranitev sloge in edinstva med nami. Kadar koli se je pojavilo kakšno navzkrižje, ko so bili prizadeti kakšni zasebni ali stanovski interesi, je znal on s svojo spretnostjo, taktom in prepričevalno logiko srečno premostiti vsak položaj. Nimamo časa in tudi ne prostora, da bi opisali delovanje Slavikovega povodoma raznih važnih vprašanj v mestnem svetu in deželnem zastopstvu, n. pr.: glede deželnega šolskega zakona, pri reformi volilnega reda, preuredbi zemljiške knjige, v borbi za pravice našega jezika na območjih, pri posredovanjih za razne zahteve domačega prebivalstva. Naravnost ogromno breme pa se je zvalilo na njegove rame v tistem usodnem juliju minulega leta. Ko so drugi začeli že obupovati, je Slavik vztrajal, pogumno izpostavljal svojo osebo vsem nevarnostim. V tistih neopisno grozljivih dneh je pokazal veličino svoje duše: gotovo je odvrnil od našega ljudstva marsikatero še večje zlo. Široka javnost seveda ni mogla vedeti tega, ker o tedanjih njegovih nastopih nismo mogli in nismo smeli poročati. Mož je prestal preiskušnjo, ki dokazuje vso njegovo vzposobljenost za naloge poslanca svetovnega tržaškega mesta.

In poleg vsega tega nepreglednega političnega dela in vršenja svojega stanovskega poklica je Slavik našel še časa in moči za delovanje v našem družabnem življenju in gospodarskem snovanju: kod podstarosta Sokola, predsednik procvitajoče »Glasbene Matice«, podpredsednik naše Kmetijske družbe, sedanjí predsednik družbe sv. Cirila in Metoda za Istro, navdušen gojitelj turistik, vrhovni vodja vsega podjetja »Edinosti«. Ali to ni še niti od daleč izčrpana slika Slavikovega delovanja. A pri vsem tem je ostal — skromen in človek discipline. Če mu je bilo tudi še tako težavno, je sprejemal naloge, ko je videl, da narodna potreba to zahteva.

Takega moža vam priporočamo kot prvaka naše tržaške liste. In to z lahko vestjo in polnim prepričanjem, ker priporočajo ga njegova dela, vsa njegova minulost, posvečena vsekdar stvari Jugoslovenov na tržaškem ozemlju.

Dr. Josip Wilfan

Ze njegova oseba in njego ime sta za nas nekaj program. Saj ga pozna vsa dežela od Koroške do Kvarnera!

Dr. Josip Wilfan

Rodil se je v Trstu kot sin inženirja pri pomorski vladi, ki je radi svoje odkritosti in poštenosti moral zapustiti Trst in oditi v Dalmacijo, kjer je njegov sin, mladi Joško, dovršil s sijajnim uspehom dubrovaško gimnazijo. Po končanih pravnih študijah na Dunaju, ga je, l. 1904., dr. Laginja pozval k sebi v Pulo za koncipienta. Ze iz tedanje dobe se ga spominja naš narod kot izvrstnega narodnega delavca in političnega borilca. Ko se je potem preselil v Trst, so ga takoj izvolili v odbor političnega društva. Povodom volitev l. 1907 se je izkazal na javnih shodih kot izvrsten govornik in sijajen debater. Komaj 30 let star je bil leta 1909. izvoljen v tržaško občinsko in deželno zastopstvo. Tu se je dan za dnem boril z veliko vneto, bistroumnostjo, srčnostjo in vztrajnostjo za naše pravice in za koristi svojih volilcev. Njegovo bogato znanje, njegova razsežna in temeljita naobrazba, nenavadna inteligenca in govorniška spretnost so mu tudi pri nasprotnih pridobile očitno priznanje in spoštovanje. S temi svojimi vrlinami je vsekdar obvladoval vsak položaj.

Po izvolitvi dra. Rybára poslancem na Dunaju je Wilfan prevzel vodstvo političnega društva »Edinost« in opravljala to častno, a silno težavno službo še danes na način, da mu mora biti naš narod na tem ozemlju hvaležen — za toliko požrtvovalnost. Grozni dogodki lanskega poletja, ko mu je bilo uničeno vse imetje — dom njegov, njegova bogata knjižnica, njegovi dragoceni rodbinski spomini in po velikem delu odvetniška pisarna —, moža niso upognili. Taki udarci niso mu potrli duha, marveč je vstrajal neustrašeno na svoji poti, ne plašeč se ne preganjanja ne groženj. Naj se nam oprostí, da na tem mestu ne omenjamo Wilfanovega delovanja na drugih poljih našega narodnega življenja. Mož je vsikdar vse svoje bogate darove uma in srca stavil v službo svojega ljubljeneega naroda, ki mu je sedaj poklonil čast kandidature na Goriškem in v Istri.

Matej Josip Zlobec

Matej Josip Zlobec od Mateja je bil rojen v Trstu 21. februarja 1891. kot sin ne preveč premožnih, vendar dobro situiranih in zavednih kmečkih starišev.

Matej Josip Zlobec.

Dovršil je pet razredov ljudske in 3 razrede meščanske šole. Potem pa je začel pridno čitati poučne knjige o kmetijstvu, a pri svojih stariših na domu se je bavil marljivo z vrtnarstvom in kmetijstvom. Ze v mladih letih ga je najbolj veselilo gojiti trte, sadno drevje, delati na vrtu in na polju. Najraje je bil v domači družbi kmetov. V razgovorih z njimi je razpravljal o potrebi organizacije naših kmetov in vinograd-

nikov, o potrebi zadrug ter o vprašanju, kako bi se napeljala voda v višje ležeče kraje obeh Sv. Magdalen. Udeleževal se je tudi mednarodnih klubov, kjer so ga navduševali za strokovno organizacijo. Ze v mladosti bi bil ustanovil organizacijo kmetov in vrtnarjev, da ni bil vpo klican v vojak. Bojnih križcev in zaslug si ni pridobil, kar pa mu služi le v čast: bil je pač od nekdaj ljut sovražnik prelivanja človeške krvi. Ko se je povrnil od vojakov, je takoj začel zbirati svoje nekdajne prijatelje, kmetijske tovariše, mlade in stare kmete-vrtnarje. Vse svoje znanje je stavil na razpolago kmečkemu stanu in pridobil si je kmalu simpatije ne le v svojem ožjem okraju, ampak tudi po vsej Istri in Goriški. Ustanovil je dokaj podružnic kmetijske in vrtnarske zadruge ter je bil izvoljen za predsednika centrale, ki ji je on duša. S svojo bistro glavo, vzorno marljivostjo in trdnjo voljo se je razvil Zlobec v pravega apostola kmečke samopomoči in organizatorja zadrugištva naših kmetov, vinogradnikov in vrtnarjev. Ali si morete misliti primernejšega kandidata za našo okolico? Ni ga! Zato smo uverjeni, da bodo zavedni in napredni okoliški kmetje zdržema glasovali za listo, ki vsebuje ime Mateja Josipa Zlobca. Uverjeni smo, da vsak tržaški kmet, vinnogradnik in vrtnar odda svoj glas stranki, ki kandidira tako vrednega in za razvoj našega gospodarstva tako vnetega in zaslužnega moža.

Dr. Ulikse Stanger

Dr. Ulikse Stanger je bil rojen v Voloskem dne 13. julija 1888. iz hrvatske rodbine Stangerja, ki izhaja iz davnine iz Poljan. V njegovih otroških letih se je začela v Voloskem buditi narodna zavest. Ze ko dijak reške, pozneje susedske gimnazije je Stanger sodeloval pri vseh narodnih manifestacijah. Vseučilišče je obiskoval najprej v Zagrebu, doktorat je dosegel na Dunaju. Stanger je prvi donesel idejo sokolstva, osnoval »Sokola« v Voloskem in sodeloval pri tedanjem »Narodnem Listu« v Opatiji.

Dr. Ulikse Stanger

Leta 1903. je sodeloval kot dijak na Dunaju pri sprejemu kralja Petra, ko je ta potoval v Belgrad, da zasede kraljevski prestol. Tedaj so Srbi, Hrvatje in Slovenci pokazali prvokrat, da so en narod in da vsi hrepenijo po uedinjenju in svobodi.

Svoj poklic je izvrševal v Trstu, posvetivši se znanosti. Pisal je v razne strokovne liste o pomorstvu in pomorskem pravu, v katerem se je specializiral. Za časa političnih volitev leta 1911. je urejeval »Hrvatsko Slogu« v Trstu in je bil več let tajnik »Dalmatinskega Skupa« v tem mestu. Vsaka narodna svečanost je videla Stangerja v svojih vrstah, ker je bil vedno z dušo vdan svojemu narodu in je dokazoval povsod, z besedo in dejanjem, da ne pozna razlike med troimenim narodom Hrvatov, Slovencev in Srbov. To načelo in edinstvo Slovanov mu je bil politični aksiom in je smatral vse strankarske borbe za škodljive in nepotrebne in se jih je zato povsod izogibal. Pri vsakem svojem dejanju je imel pred očmi korist naroda in bil je vedno pripravljen, pomagati z nasvetom in delom našemu človeku.

Za časa vojne so ga avstrijske oblasti smatrala za nevarnega, ker je bil pravi Jugosloven. Zrušitev Avstrije je dočakal na Dunaju kot navaden vojak, a od tam se je povrnil v svoj rojstni kraj Volosko. Postal je poverjenik političnega društva »Edinost« in ker se je večji del inteligence razkropil, je Stanger sklenil, posvetiti se popolnoma do brobiti svojega težko preiskusnega naroda in začel je politično karijero, v katero so ga prisilile razmere. Zato je odklonil poziv v Belgrad, kjer mu je bilo kot pomorskemu strokovnjaku ponujeno mesto načelnika oddelka v ministrstvu prometa.

Leta 1919. je bil Stanger član istrske deputacije, ki je šla k generalnemu civilnemu komisaratu v Trstu, da se pritoži radi slabe uprave novih oblasti. Za časa konference v San Remo je šel tja, da zastopa interese Jugoslovenov, posebno Istranov na zasedenem ozemlju, ali kakor je znano, se ni ob tej priliki na žalost glede nas nič sklenilo.

Vzgojen in odrasel v narodnem duhu, srčen in čist značaj, mož široke svetovne kulture, skozi in skozi demokratičen in priazen z vsakomur, vam nudi ta mož popolno jamstvo, da bo znal do stojno zastopati svoj narod — v Rimu in pred ostalim svetom!

Fran Poljanec

Fran Poljanec se je rodil dne 4. decembra leta 1889. kot sin posestnika v bližini Idrije. Oče je bil najprej rudar, potem se je bavil s kmetijstvom. Tudi

Fran Poljanec.

Fran Poljanec je delal na posestvu do svojega 22. leta. Ker pa je bil oče še razmeroma mlad in je bilo tudi več otrok pri hiši, je moral misliti na bolj gotovo eksistenco in se je posvetil rudarskemu poklicu. Tako dela že deseto leto v idrijskem rudniku. Politično življenje ga je zanimalo že od mladih let. Pripradal pa ni nobeni stranki. Še le pozneje, ko je prejšnja »narodno-napredna stranka« izpremenila svoje ime v »jugoslovensko demokratsko stranko«, je pristopil k tej stranki. Ni se pa spuščal v strastne strankarske borbe. Ob razsulu Avstrije je bil izvoljen v krajevni odbor narodnega sveta v Idriji, ki je vodil politične in gospodarske stvari mesta Idrije do prihoda Italijanov. Ko se je politično življenje jelo zopet oživljati, je bil Poljanec izvoljen v krajevni odbor političnega društva »Edinost« za idrijski okraj. Je tudi član odbora »Delalnega društva« in odbornik Ciril-Metodove podružnice. Kandidaturo je sprejel vsled izrecne želje zaupnikov iz mesta Idrije in okolice. Ker je sam delavec, pozna temeljito položaj delavstva; pri tem pa so mu znane tudi potrebe kmetijstva. Ker je kremenit značaj in miroljuben človek, je vreden popolnega zaupanja tako od strani delavcev kakor kmetov.

Ivan Kjuder

Ivan Kjuder je na naši kandidatni listi za tržaško volilno okrožje zastopnik

Ivan Kjuder.

tvorniškega delavstva. Rodom iz Kazelj na Krasu, sin revnih kmečkih starišev, je moral zgodaj v svet, ker ni bilo za vse kruha doma. Kot desetleten dečko že je moral — dovršivši domačo ljudsko šolo — v službo. Ker pa je bil dečko bistrega uma, ga je dal oče v rokodelstvo — najprej doma, potem v Trstu. Kot vojak — pri topničarjih — je imel priliko za nadaljnje izobraževanje. Povrnivši se v domače kraje, se je preživljal s čevljarstvom. Pri domačinih je živil toliko zaupanja, da so ga v raznih stvareh pošiljali v Trst in Gorico kot posredovalca pri namestitvi, oziroma deželnem oboru. V letu 1899 je vstopil v tržaško lajdjedelnico pri sv. Marku — v skladišče —, kjer je še danes v službi. Bilo mu je že skoro 50 let, ko je moral s tolikimi

delavci-sotrpini v delavsko stotnijo. Dasi nekateri niso mogli, nekateri pa ne hoteli več delati, so jih vlačili po vseh frontah. Kjuder je bil vsikdar v ospredju narodnega in društvenega življenja med našim delavstvom. Zato ga je okrožje svetojakobsko ponovno počastilo z izvolitvijo v razne odbore in sedaj kot svojega kandidata.

Hinko Pertot

Mladi mož — rojen je bil leta 1885 — je sin naših lepih Barkovlj. Tip, ki se v njem nekako spaja meščanstvo z našim okoličanstvom. Po svojem poklicu je danes voditelj uprave pri listu »Edinost«. Sicer pa je ostal zvest svojim Barkovljem, kjer razvija že leta intenzivno delovanje v društvenem življenju. Zlasti pa je duša pevskega društva »Adrija«. V prvi vrsti je njegova zasluga, da ima to društvo danes zbor, kakor ga ni imelo še nikdar ne po številu, ne po vrlini. Kaj to pomeni, bo razumel, komur sta znani dejstva, da so Barkovlje, kot rivijera, ki je v neprestanih ozkih stikih z drugorodnim meščanstvom, narodno silno ogrožena in da je »Adrija« osrednja točka za vse življenje domačinov. Če bi mi izgubili Barkovlje, bi izgubili prevažno postojanko. Barkovlje pa so danes, po zaslugi Hinka Pertota in zveste mu barkovljanske mladine, naša trdnjava, neomajno zvesta stvari naroda!

Hinko Pertot

Skozi več let je bil Hinko Pertot tudi odbornik »Obrtniškega društva« v Barkovljah, ki ima velike zasluge, da tam kajšnje narodno življenje tako lepo procvita. Tudi pri »Sokolu« je bil Pertot odbornik, dokler niso sedanji dogodki ustavili delovanja tega društva. Pertot je bil tudi podstarosta tržaške sokolske župe. Sploh se zanima za vsako važno napravo v vasi, naj bo ta narodnega ali gospodarskega značaja. Kjer le more, pomaga po svojih močeh. Na kratko: naš kandidat je vzorno delaven in požrtvovalen mož.

Ivan Stari

Rodil se je leta 1890 v Puli in zahajal v italijanske šole, ker hrvatskih tedaj ni bilo. Sin siromašnih starišev je moral s svojim 14. letom v puljski arzenal, kjer se je tako očitno zavzemal za svoje slovenske in hrvatske tovariše, da so ga nemški in madžarski predstojniki obsodili. Ali živahni mladenič se ni dal prestrašiti. Saj so ga bodrili tudi lepi uspehi, ki jih je dosegel pri vežbanju sokolskega naraščaja. Ker si je pa l. 1907. zlomil roko, moral je prenehati s sokolskim delovanjem. S tem večjo vneto

Ivan Stari

se je lotil dela za osamosvojitve delavstva na strokovno-socialnem polju. Takrat po volitvah l. 1907 se je zavedni jugoslovanski proletarijat v Trstu in v Puli postavil na lastne noge in si ustvaril svojo organizacijo. Tej organizaciji je

bil naš Stari nepretrgoma do vojne duša in sree in v odli je spretno do lepih uspehov. V vojni dobi pa je moral Stari prestat veliko hudega. On je bil med tistimi, ki so tvegali glavo, ko so spretno pripravljali zgodovinsko znameniti note, ko se je vojna mornarica osvobodila svojih nemških gospodarjev. In od tedaj je Stari neustrašno uporabljal svojo energijo za naše zapuščeno delavstvo in Istri. Pozna pa tudi iz lastne izkušnje potrebe našega istrskega kmetarja, ki mu je udan z vso svojo dušo. Naš Stari je bil vedno in ostane vedno mlad na umu in na telesu.

Virgilij Štek

Ime tega mladega politika je danes razširjeno do zadnjih vasic dežele. V njegovi osebi so združene in vtelesene socialne in politične zahteve naših kmetov in delavcev.

Štek se je rodil kot sin delavske družine v Trstu leta 1889. Njegov oče je bil strojevodja na železnici. Inteligentni mož je poslal svojega nadarjenega sina po dovršeni ljudski šoli v tržaško realno. Ko je Virgilij dokončal 4. razred, se je njegova družina preselila v Gorico, kjer je deček nadaljeval svoje študije na tamonjski realni. Ze tedaj je kazal Virgilij izredno nadarjenost in zanimanje za politiko. Pisal je v ljubljanske in goriske liste, urejeval časopis, ki ga je ustanovila nova agrarna stranka na Goriskem, hodil z Mermoljo, voditeljem te stranke, na shode. Njegovi stariši so bili v velikih skrbih, plašilo in vznemirjalo jih je radikalno mišljenje in neustrašno nastopanje mladega fanta. Svojima sestrama je prepovedal igranje avstrijske himne, češ da je ta pesem simbol našega suženjstva.

Se dobro je v spominu njegovim sošolcem stavka, ki jo je organiziral tedaj Virgilij na realki zoper nemškega ravnatelja in nekatere nemško-nacionalne profesorje. Mladi fant je alarmiral tedaj domala vse italijansko in slovensko časopisje Primorja in upal si je celo odpisati brzojav ministrskemu predsedniku na Dunaj. Uspeh je bil ta, da so morali ravnatelj in profesorji zapustiti Gorico. V sedmi realki se je seznanil Virgilij z župnikom Rejem. Globoka izobrazba in visoka srčna kultura tega moža je zapustila globoke sledove v Štekovi osebnosti. Virgilij se je seznanil tedaj tudi s Kekom in doživel na sebi več čar te velike osebnosti.

Po končani realki je šel Štek v Gradec na trgovsko akademijo. Kakor na realki tako je študiral tudi v Gradcu z odličnim uspehom. Po prvem letu trgovskega študija je Štek sklenil pustiti Gradec in šel po težkem duševnem boju v bogoslovje.

Kaplanoval je najprej pri Sv. Ivanu, pozneje pri Starem sv. Antonu v Trstu. V času najhujšega nemškega absolutizma je nastopal proti vojnim posojilom in pobijal nemški militarizem.

Vse svoje bogate darove je postavil v službo naroda in delal po noči in po dnevu za svoje ljudstvo. Ni je bilo hiše pri Sv. Ivanu, ki je ni bil poznal, ni je bilo organizacije, kjer bi ne pomagal. Njegova zasluga je, da se je na študentskem griču pri Starem sv. Antonu ustanovila za množično slovenske železničarske družine, ki tam bivajo, ljudska šola. Izbruh svetovne vojne je preprečil, da se šola ni otvorila. V sled prevelikega napora in prečutih noči je Štek obol el in škof ga je premestil na deželo. Šel je na Kras v Lokve. Ko se je leta 1919 vozil z Lokve v Trst, so se splašali konji in Štek se je smrtno nevarno ponesrečil. Le njegova žilava, skoro železna narava ga je rešila smrti. Dolge vrste kmetov in kmetič, ki so ga tekoma njegove 3 mesečne bolezni obiskovale pričajo, kako se je bil Štek spojil v enost z svojim ljudstvom.

Ko je okreval, je šel na enoletni dopust, ki mu poteče do poletja. Boda našega revnega ljudstva mu ni dala pokoja, njegov ognjevit temperament se ni mogel umiriti. Štekov krepki duh, njegova naravnost železna volja je premagala telo. Začelo se je preko dežele ono socialno gibanje, ki se je polastilo z nezadržljivo silo kmečkih množic. Ideja združništva, kolonsko vprašanje, kmetstvo, delavske zveze — s tem stoji in pade Štek. Malo jih je med nami, ki tako dobro poznajo naše ljudi in naše razmere, malo jih je, ki imajo tako živ čut za potrebe in stiske delavnega ljudstva. Malo jih je med nami, ki bi kakor Štek premišljevali po noči in po dnevu, doma in na cesti in v vlaklu le eno: kako osvoboditi ljudstvo socialne bede in vseh velikih krivic, ki ga tlačijo!

Dr. Karl Podgornik

Visoko v naših goriskih hribih, kjer polagoma prehaja trdi kraški svet v zeleno planino, kjer kroži nad strmimi skalami in zaraščenimi vrhovi ponosni or el in se drzno podijo čez drn in strm jelen, srna in gams, v tem divnem gorskem svetu je tekla zibelka našemu kandidatu dr. Podgorniku. Dr. Podgornik je sin kmetijske hiše v Cepovanju. Kdor pozna ta trdi svet, kdor ve, koliko truda in koliko muke stane naše Cepovanjce isto delo, ki je drugod napravljeno brez napora, kdor je videl, kako nosi naš hrabrovec zemljo, ki sta mu jo splavila voda in sneg z njive, na hrbtno nazaj na njivo, ta ve in zna, da more roditi taka zemlja samo moža, ki znajo kljubovati in se boriti.

Gimnazijo je pohajal in dovršil dr. Karl Podgornik v Gorici. Ze kot srednješolec je spadal naš kandidat med razboritejše in najagilnejše dijake,

Po dovršenih pravnih študijah se je posvetil advokaturi. Od tedaj je stopil postopno v ospredje v javnem življenju goriskih Slovencev. Kot visoko izobražen in odločen mož se je znal vedno uveljaviti med svojimi somišljeniki in pridobiti spoštovanje pri nasprotnikih. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah na Goriskem je bil izvoljen za poslanca. Kaj jim je dr. Podgornik, to so spoznali Goričani posebno v vojnem času. Da so dobili nekaj razredov ljudske šole, je predvsem zasloga našega kandidata, ki je nepretrgoma in povsod neumorno ljivo in neustrašno nastopal za naše ljudstvo in njegove materialne in moralne koristi. Kot odbornik političnega društva »Edinost« je bil večkrat celo v Rimu, da je mogel uspešneje tirjati in zahtevati, kar nam gre. In četudi ni vedno vsega dosegel, trudil se je in ni njegova krivda, če je naletel na gluha ušesa. Pa ne samo na političnem, tudi na kulturnem polju ima dr. Podgornik veliko zaslugo, da je zopet oživil Pevsko in glasbeno društvo in njegov pevski zbor, ki je slovel pred vojno kot najboljši pevski zbor za ljubljansko Glasbeno matico na jugu bivše monarhije. Zvesto svojim tradicijam je pridelilo društvo že več krasno uspelih koncertov v Gorici in tudi šola pridno dela.

Volivci! Če oddaste 15. maja svoje glasove listi, na kateri je ime dr. Karla Podgornika, to se pravi, če glasujete z lipovo vejico, pripomorete do zmage možu, ki se bo brez dvoma izkazal vrednega vašega zaupanja.

Losip Lavrenčič

Josip Lavrenčič je posestnik v Postojni. Rojen 21. 3. 1859, je pohajal ljudsko šolo v Postojni, dovršil spodnjo realno v Ljubljani in trgovsko akademijo v Gradcu. Po dokončanih študijah se je posvetil trgovini in kmetiji v Postojni. Ze v zgodnji mladosti je deloval politično v bojih proti tedanjemu nemškutarsstvu, osobito v svojem rojstnem kraju, in je njegova ne mala zasluga, da je takrat tako nemškutarska Postojna postala v kratkih letih prava narodna trdnjava. Ustanovil je leta 1883 Notranjsko posojilnico, ki še dandanes uspešno deluje. Leta 1887, se je zastran rodbinskih razmer preselil v Ljubljano, kjer je ostal do leta 1910. Tudi tamkaj je deloval v javnih korporacijah, ne da bi sili v ospredje. Po povratku na dom je bil voljen leta 1913. za župana postojnske občine, potem za predsednika občinske hranilnice postojnske, v krajni šolski svet, okrajni cestni odbor in v zdravstveno okrožje, tako, da je več vsem tem poslom, da so mu potrebe prebivalstva dobro znane in je vsled tega tudi v svojem okraju dobro znana delavna oseba. Isto leto je bil tudi voljen za mestno skupino Postojna - Loč - Vrhnika poslancem za deželni zbor in je leta 1914. nastopil tudi kot samostojen kandidat pri nadomestni volitvi za državni zbor, kjer je dosegel jako lepo število glasov. Svetovna vojna je tudi njega hudo udarila. Po izbruhu vojne z Italijo je bil 17. 9. 1915. občinski zastop postojnski razpuščen, župan pa je moral 19. 9. t. l. zastran svojega radikalno narodnega mišljenja nenadoma zapustiti Postojno. Avstrijska vlada ga je poslala v prognanstvo v Gmunden v Gornjo Avstrijo, kjer je zapustil vse svoje imetje v Postojni brez pravega skrbstva, prebil eno leto, potem pa v Gradcu še eno leto in tri mesece. In ko je bila meseca maja 1917 konfinkacija že dvignjena, ga je kljub temu niso pustili do konca leta 1917 domov, ker je bil po mnenju merodajnih oseb tako nevaren ranjki Avstriji. Mož je trpel le radi svojega živnega narodnega prepričanja. Pri narodnih društvih je bil Lavrenčič vedno delaven in je vedno z verno podpiral narodna stremiljenja.

Naš znak je lipova vejica z dvema cvetoma in s tremi peresi. Če na glasovnici manjka pri znaku n. pr. ena kroglica na cvetu, tako, da ima cvet mesto treh kroglic, samo dve, je glas neveljaven. Stroga pazljivost je na mestu. Samo tista glasovnica je prava, ki ste jo prejeli od našega zaupnika. Vsako drugo glasovnico odklonite! Ne jemljite glasovnic, ki bi se morda nahajale v volilni kamrici.

Kako boš volil 15. maja?

I. Vstopil boš pred volivno komisijo in boš imel pri sebi 1. volivno izkaznico (certificato d'iscrizione) in 2., če je le mogoče, uradno legitimacijo s svojo sliko (n. pr. potni list ali v ta namen posebno izdano legitimacijo, ki jo dobiš od županstva ali magistrata).

II. Ko si tako vstopil pred komisijo, se javiš pri predsedniku in mu poveš svoje ime in priimek.

III. Predsednik Ti izroči uradno kuvert (zavitek).

IV. S tem zavitkom v roki stopiš v volivno kamrico.

V. Ko si v kamrici, kjer te nihče ne vidi, potegneš iz žepa glasovnico z lipovo vejico, ki si jo dobil od našega zaupnika. Glasovnice ne smeš vpogizati, nanjo ne smeš nič napisati. Vtakneš je tedaj tako, kakor si jo dobil od zaupnika, v zavitek in ga zalepiš.

VI. Nato izstopiš iz volivne kamrice in izročiš zalepljen zavitek predsedniku in zapustiš volišče.

Fašisti nadaljujejo pustošiti in strahovati po Istri — Tolminski kaplan težko ranjen

(Kronika nasilstev)

Zlobno uničenje tuje lastnine. Nevarna grožnja. Kršitev volivnega zakona. V torek, 10. t. m., so prišli v Zrenj fašisti, brčkone iz Buj. Iz Zrenja so se napotili naravnost v Cetine, kjer so nahajali na hišo kmeta Antona Tončiča - Cerkina, zaupnika Jugoslovenske narodne stranke pri volivni komisiji. Tončiča v tem času ni bilo doma. Planili so skozi odprto vežo v hišo ter siloma vdrli zaprta vrata v sobe, ne da bi prej zahtevali, naj se jim vrata odpre. Ena vrata so popolnoma razbili, štiri druga pa močno poškodovali. Po sobah so razmetavali in razbili vse podobe svetnikov s hrvatskimi ali slovenskimi napisi. Nato so drveli v klet, zaklenjena vrata siloma odprli in razbili vse sode, da je izteklo petindvajset hektolitrov vina. Razen tega so razbili 200 steklenic starega vina. Škoda, ki so jo povzročili, se ceni na 20.000 lir. Pri tej priliki je zmanjkalo tudi nekaj denarja. Fašisti pa so protestirali proti očitanjem in izjavili, da oni ne delajo takih stvari. Pa tudi navzročne osebe so zlostajljali. Josipa Tončiča, brata zaupnikovega so tepli ter mu grozili z revolucijo. Za slovo so obljubili, da se bodo v soboto, 14. maja, povrnili ter zažgali hišo, če bodo našli kako glasovnico z lipovo vejico; če pa bo zmagala lista Jugoslovenske narodne stranke z dvema kandidatom, tedaj bodo zažgali cele vasi.

Težka telesna poškodba. Ko se je v torek zvečer ob 11. uri vračal tolminski gospod kaplan Kodernac iz Poljubina, kjer je imel šolo, v Tolmin, so ga na mostu čez Tolminsko čakali fašisti. Ko so spoznali gospoda kaplana, je rekel eden izmed njih »ecco il giustolo«. Tedaj so navalili nanj in dočim je obdeloval duhovnika tisti, ki je dal gornji signal, z nožem, so ga drugi pretepali s karabinami. Gospod kaplan je prišel domov ves krvav. Morali so poklicati zdravnika dr. Serjuna, da ga leči in obveže, za kaj fašisti so prizadeli duhovniku več težkih poškodb na glavi in telesu.

Fašisti, ki so napadli in težko ranili gospoda kaplana Kodernaca, so službenici tolminskega komisariata in tehniškega oddelka v Tolminu. Par minut pred napadom sta šla čez most dva orožnika in videla tam stoječe fašiste.

Javno nasilje. V nedeljo, 8. t. m., so prišli v Sv. Petar v Šumi fašisti ter poiskali gospoda župnika Liberata Slokoviča.

Gospodu župniku so zaukazali, da mora v dveh dneh zapustiti svojo župnijo, sicer se mu bo zgodilo kakor njegovima kolegom v Tinjani in Kringi. Župnik je moral vsled groženj zapustiti Sv. Petar. Vsled tega so župljani brez dušnega pastirja.

Kršitev volivnega zakona. Motenje hišnega mira. Zlobno poškodovanje tuje lastnine. Nevarna grožnja. V ponedeljek, 9. t. m., je prišla v Dolino družba mladih ljudi iz Trsta. Pripeljali so se z avtomobilom. Planili so v hišo gospoda Pangercarja, ki se nahaja tik orožniške postaje, ter prebrskali gostilnišče in druge prostore. Gospodarja v tem času ni bilo doma. Od domačih so grozili z revolucijo zahtevali, naj jim izroče glasovnice z lipovo vejico. Grozili so, da zažgejo hišo. Po dolgem premetavanju so jih našli ter vse odnesli. Preden so odšli, so grozili tudi gospodu župniku in drugim osebam, češ da so agitatorji. Nato so jo ubrali proti Borštu. Med potjo so se ustavili tudi v Boljuncu, kjer so preiskali župnišče in hišo gospoda župana Josipa Zobca. V Boljuncu niso razen par časopisov našli ničesar. Nato so šli proti Borštu. Tam so se ustavili in vdrli v hišo gospoda Sedmaka (št. 15), kjer so razbili nekaj pohištva in odnesli razne listine in knjige. V hiši leži na smrt bolna hčerka g. Sedmaka. Tudi tu so iskali glasovnice, ki jih pa niso našli. Nato so drveli dalje in planili v Hreščakovo hišo, v kateri ima pevsko društvo »Slovenec« svoj sedež. V hiši so vse razmetali. V tem je šel mimo gospod župnik Cvejn. Gospoda so napadli in s surovimi besedami grdo žalili. Gospoda župnika so hoteli vleči s seboj, končno so pa vendarle odnehali. Grozili so mu, naj pazi, ker jih še ne pozna. Po končanem poslu v Borštu so jo krenili v Rimanj. Tam so nadlegovali gospoda Petra Zafrana ter njemu in njegovemu sinu odnesli glasovnico z lipovo vejico.

Orožnikov ta dan ni bilo doma.

Zlobno uničenje tuje lastnine in dejansko žaljenje. Včeraj, 11. t. m., zjutraj so fašisti ponekod napadli raznašalke lista »Edinosti«, jim liste pobrali ter jih uničili. Zlasti v bližnjih ulicah okoli tiskarne so prežali na raznašalke za vsakim vogalom. Eno raznašalko so tudi tepli, da se je revica od bolečin jokala.

Ša 60.000 mož. V Opuenu je mir. Vendar pa se sliši tu pa tam kak strel. Danes je neki francoski vojak ubil enega Nemca.

Nova nemška vlada sestavljena. — Nemčija sprejela ultimatum zaveznikov.

BERLIN, 11. Bivši finančni minister Wirth je sprejel nalog, da sestavi novo vlado. Pogajanja so se vršila ves dan. Sestava nove vlade je bila gotova še le zvečer. Radi tega se je začela seja državnega zbora ob 21. zvečer. Novi kancelar je prečital listo novih ministrov, ki je sestavljena tako: Kancelar in minister za zunanje zadeve Wirth (center), podkancelar in zakladni minister Bauer (večinski socialist), državno gospodarstvo: Braun (center), javna dela: Robert Schmidt (več. soc.), promet: general Kroener (demokrat), pošta in brzojave: Griesberth (center), prehrana: Serres (center), notranje zadeve: Grandener (več. soc.), vojska: Gessler (demokrat), pravosodje: Schiffer (dem.), in obnovev: Silberschmidt (več. socialist).

Listi pravijo, da so trije ministri iz demokratske stranke stopili v vlado le začasno, ker nečijo biti člani vlade, v kateri ni zastopana tudi ljudska stranka. Demokrati se predvsem bojijo, da bodo večinski socialisti povisali izravni davek. Toda to so vprašanja davčne politike, ki je čisto notranja zadeva in mora stopiti sprito ultimatum zaveznikov popolnoma v ozadje.

Glavna naloga nove vlade je, da reši spor med Nemčijo in zavezniki o vprašanju vojne odškodnine. Rešitev je mogoča le na en način, s tem da se ultimatum zaveznikov sprejme in nova nemška vlada se je sestavila v tem znamenju. Po prečitjanju liste ministrov je novi kancelar takoj prosil državni zbor, naj zavzame stališče nasproti ultimatumu zaveznikov, katerega je treba sprejeti ali odkloniti. Izjavil je, da je vlada za to, da se ta ultimatum sprejme. Pri glasovanju je bilo odanih 231 glasov za sprejete ultimatum, 177 proti ultimatumu.

Nemčija se je torej uklonila zadnjemu opominu zaveznikov, ki je bil sestavljen in podpisan na zadnji londonski konferenci. Nemčija je s tem sprejela »londonske sklepe«, ki so stopili na mesto znanih »pariških sklepov«, katere je bil von Simons odklonil. Dasi je von Simons s svojim odporom spravil samega sebe v ozadje, se mu mora vendar priznati, da njegov odpor ni bil popolnoma brez vsake koristi. Ako primerjamo to, kar bo Nemčija morala plačati v 42 let obrokov na podlagi »londonskih sklepov«, s tem, kar bi bila morala plačati po »pariških sklepih«, vidimo, da so »londonski sklepi« znižali skupni znesek za približno 15 milijard.

Po računu pariških odločilnih finančnih krogov bi bilo dalo izvajanje »pariških sklepov« sledeče zneske: dva letna obroka po 3 milijarde 200 milijonov, tri obroke po 4 milijarde 200 milijonov, tri obroke po 5 milijard 440 milijonov, tri obroke po 6 milijard 800 milijonov, in 31 obrokov po 9 milijard — skupaj: 334 milijard 720 milijonov. Londonski sklepi bodo dali: pet letnih obrokov po 4 milijarde 600 milijonov, tri obroke po 5 milijard 120 milijonov, tri obroke po 5 milijard 900 milijonov in 31 obrokov po 8 milijard 500 milijonov — skupaj: 319 milijard 560 milijonov.

Kljub tej razliki je breme, ki ga bo Nemčija morala nositi v dobi od 1. maja 1921. do 1. maja 1963., ogromno in veliko vprašanje je, ali bo Nemčija to izvršila. Toda to je vprašanje bodočnosti. Z ozirom na sedanost ima ta korak Nemčije neposredno veljavno važnost, ker se bo še le sedaj moglo povrniti v Evropo (vsaj zapadno) tista stalnost v mednarodnem političnem položaju, ki je neobhodni

predpogoj za obnovev zdravih gospodarskih odnosov med posameznimi narodi.

Avstrija

Avstrijski kancelar je in ni proti ljudskemu glasovanju.

DUNAJ, 11. Pri razpravi o glasovanju za priključitev Avstrije k Nemčiji je kancelar Mayer izjavil, da razpravi ne more nasprotovati, ker ni še kršitev mirovne pogodbe, ako se državljani vprašajo le za mnenje. V sedanjem hipu pa je takšna manifestacija nevarna, ker se ravno sedaj vršijo pogajanja o gospodarski pomoči Avstriji. Kancelar je rekel, da se bo Avstrija obrnila do Zveze narodov samo tedaj, ako ostanje pripravevanja za pomoč Avstriji brez uspeha.

Rusija

Trgovski dogovor med Nemčijo in Rusijo.

Trgovski dogovor z Nemčijo, ki je bil pred kratkim podpisan v nemškem ministrstvu za zunanje zadeve, je drugi dogovor, ki ga je sovjetska Rusija sklenila s kapitalističnimi državami. Najprej se je Rusija pogodila z Anglijo, a sedaj tudi z Nemčijo. Obe trgovinski pogodbi imata za Rusijo samo skoraj enako važnost. Obe pogodbi ste si zelo podobni. Pogodba z Nemčijo je kakor pogodba z Anglijo le začasna in jo ena ali druga stranka lahko odpove. Odpoved se mora nanzaniti tri mesece vnaprej. V pogodbi je dalje določeno, da bo Rusija imela pravico poslati trgovsko odposlanstvo v Nemčijo, a Nemčija ravnotako v Rusijo. Odposlanec bodo zajamčene diplomatske svoboščine, toda v svojem delovanju odposlanec ne bodo smeli prekoračiti mej, ki so jim začrtane v dogovoru, predvsem ne bodo smeli delati nobene propagande proti vladi tiste države, v kateri bodo delovali.

Važna je določba, s katero je ruska in nemška vlada obvezujeta, da bosta storili vse, da se med obema državama čim prej vzpostavijo brzojavne in poštne zveze. Najvažnejše pa se brez dvoma te-le ti določbe:

1. Sovjetska vlada bo jamčila nemškim državljanom, ki pridejo v Rusijo po pravilni poti radi kupčije, za nedotakljivost njihovega imetja, ki ga ponesejo iz Rusije ali pa v Rusijo pridobijo.

2. Sovjetska vlada bo pri sklepanju kupčij z nemškimi državljanom na ruskih tleh in z nemškimi jurističnimi osebami pogodbam vedno dodajala posebno določbo o razsodišču.

3. Glede sodnih činov, ki se napravijo v Nemčiji, in glede njih gospodarskih posledic bo sovjetska vlada priznavala nemške zakone. Za Nemčijo je podpisal pogodbo baron Maltzahn, za Rusijo g. Scheinemann.

K dogodkom v Zgornji Šleziji

Pri sklepanju versailleske pogodbe so mogočnejši zmagovalci postopali samooblastno. Zlasti so pozabili na obljubo o samoodločbi narodov. Ozemlja so se razdelila samovoljno, tako kot je odgovarjalo v splošnem interesom imperialistov zmagovitih držav. Kakor v zasmeh pa so gospodje v Parizu določili nekaj manjših brezpomembnih plebiscitov s katerim niso nič drugega dosegli nego to, da so zadovoljili nobene stranke, ampak poglabili sovraštvo med mejni raznih narodov in držav.

Med plebisciti pa je bil oni za Zgornjo Šlezijo silne važnosti, ker gre tukaj za velike kapitalistične in gospodarske interese. Versailleska pogodba ima mnogo nesrečnih točk, ki so kakor nalašč ustvarjene, da vzdržujejo vojno razpoloženje in politično napetost v Evropi. Ljudska glasovanja so se vršila v skrajni napetosti in razdražljivosti, ker so bila določena dolgo mesecev vnaprej.

Ta napetost je bila velika zlasti v Šleziji, ker gre tam za milijardne vrednosti in politično napetost je bila v silnih tehničnih zgradbah. Zato je bil boj med Poljaki in Nemci za ta kosček dragocene zemlje srdit. Neposredno so bili pri tem boju prizadeti ne samo poljski in nemški kapitalistični krogi, ampak tudi francoski in angleški. Pa tudi Italija ni bila brezbrizna, zakaj politika Francozov stremi za tem, da se polasti premočnega monopola srednje Evrope. In znano je, da kdor ima premoč, ima tudi moč nad onimi deželanji, ki ga morajo upoštevati. To je bil veliki zakulisni boj med raznimi mogočnimi udeležniki pri bogatem plenu.

S tem pa ne moremo nikakor zanikati narodnostnega momenta. Prebivalstvo Zgornje Šlezije je mešano, in sicer je poljske in nemške narodnosti. Ne glede na izid ljudskega glasovanja, ki se je vršilo marca meseca t. l., smemo trditi, da je na tem ozemlju približno polovica Nemcev in polovica Poljakov.

Nemci prebivajo v mestih, v katerih imajo skoraj povsod večino, dežela pa je poljska. V industrijskih podjetjih in v rudnikih je delavstvo nižje vrste poljske narodnosti, medtem ko so kvalificirani delavci v veliki večini Nemci ali nemškega mišljenja. Inženirji, lastniki, sploh gospoda, so tudi Nemci, vsaj po veliki večini. Tako si zamoremo lažje razlagati veliko sovraštvo, ki vlada tu med Poljaki in Nemci, ko sta obe narodnosti tudi razredno točeni.

Pri ljudskem glasovanju so dobili Nemci na celotni glasovalni coni precejšno večino. Vendar so si oboji, Nemci in Poljaki, lastili zmago. Nemci po številu oddanih glasov, Poljaki po številu občin. Eni in drugi pa trde, kar je deloma tudi resnično, da je Zgornja Šlezija gospodarska enota in se ne da razkosati brez ogromne škode za obe stranki. Sicer pa versailleska pogodba nikakor ne določa, da bo večina oddanih glasov merodajna pri končno veljavni ureditvi tega vprašanja. Zakaj neki člen pogodbe pravi, da bodo zavezniki po zaslišanju glasovalne komisije vzeli v pretes tudi gospodarske razloge. Torej tudi tukaj nejasnost in dvomje. To negotovost stališče je povzročilo takoj po izidu glasovanja težke izgrede proti Nemcem v Zgornji Šleziji. Le s težavo se je posrečilo zavezniškim četam vzdržati ta

krat mir, ki pa je bil le začasen. Pod žerjavico pa je tlel ogenj. In v začetku tega meseca je izbruhnila vstaja Poljakov v tem ozemlju, ki se je bliskoma razširila. Vstaja je, ki, kakor vse kaže, dolgo časa pripravljala s pomočjo Poljakov v republik. Korfanti, poljski član glasovalne komisije, se je postavil na čelo gibanju, katerega namen je pre-judicirati sklepe zaveznikov pri razdelitvi Zgornje Slezije.

Povod vstaji je dala baje neka notica, ki so jo objavili nemški listi. Po tej vesti so zavezniki baje prisodili skoraj vse ozemlje Nemčiji, zato so poljski vstasi prevzeli oblast v deželi ter izolirali Oppeln, središče zavezniške oblasti in glasovalne komisije.

Zavezniške čete so se ponekod stavile v bran vstašem, toda morale so se vdati. Deloma so bile premagane, deloma so ostale nevtralne. Največ so trpeli italijanski oddelki, ki so se postavili odločno proti vstašem. Imeli so razmeroma mnogo žrtev. Francozi in Angličani so imeli malenkostne izgube, najbrže zato, ker so se hitro prilagodili novemu položaju. Tudi ne smemo pozabiti, da niso zavezniki nič kaj edini v svoji politiki napram Nemčiji. Pač je jasno, da ima Italija v Nemčiji tudi svoje posebne interese in da ni nič kaj voljna slepo slediti francoskim imperalističnim težnjam, ki so deloma nasprotne italijanskim interesom.

Poljska vlada odklanja vsako odgovornost za dejanja vstašev, dasi jim ne odrekata svojih simpatij. Skoraj gotovo pa je, da dobivajo vstasi iz Poljske vsakršne pomoči v blagu, vojnih potrebščinah, pa tudi v ljudih.

Poljska vlada je smatrala za potrebno podati izjavo Italiji, v kateri izraža Italiji svoje sožalje zaradi padlih italijanskih vojakov v Zgornji Sleziji, naglašala pa, da vstasi ne vidijo v njih Italijanov, ampak nasprotnike v boju za narodno svobodo.

Zavezniki niso zavzeli po teh dogodkih še nobenega odločnega stališča. Zdi se, da bi Francozi ne imeli nič proti temu, da ostani stvar taka kakor je. Zato je verjetno, da bo ostal začasno Korfanti gospodar v Zgornji Sleziji, dokler se ne bo stvar končno uredila. Novi položaj v Sleziji je brez dvoma oslabil Nemčijo v njenem boju z zavezniiki, ki ga bje sedaj za vojno odškodnino. Morda je Francozom dobrodošla poljska vstaja v Zgornji Sleziji, Nemci se utegnejo laže omehčati in podpisati zahteve zaveznikov. Bliznji dnevi nam kažejo, ali vlada še edinstvo zmagovalci. Vsekakor je Zgornja Slezija zapetni dokaz, da je Evropa še vedno tlel vulkan, ki utegne vsak čas izbruhniti v velik požar.

D'Annunzio je prvi dokazal, da je mogoče z odločnim nastopom razveljaviti sklepe pariških mogotcev. Zelihowski ga je prvi posnemal, ki je zasedel preko ukazov poljske vlade Vilno. Tretji je zdaj Korfanti in drugi utegnejo še priti. Sicer pa so zavezniki sami tisti, ki ne spoštujejo svojih lastnih pogojev, če jim to kaže. Ogrni n. pr. še sedaj niso izročili Nemški Avstriji Zapadne Ogrske, tudi niso razorožili svoje vojske, kakor predpisuje trianonska pogodba, dasi bi zavezniki to deželo najlaže prisilili k izvršitvi podpisane pogodbe.

In takih slučajev imamo vse polno. Tako so pogodbe postale kosi papirja, ki jih kontrahenti raztrgajo poljubno, kadar jim to kaže. In v zvezi s tem tisti, ki so se tako ogroženo zgražali nad onim nemškim ogroženim, ki je bil tako predzren, da je javno povedal svoje prezirno mnenje o tistih »kosih papirja«.

Naj bo daljni potek dogodkov v Zgornji Sleziji tak ali tak, vsekakor so tudi ti dogodki snedli dober kos ugleda, ki so ga zavezniki imeli pred svetom. Ta ugled pada z vsakim dnem, ostaja pa le surova vojaška sila. Pest pravice zmaguje povsod, močnejši tlač vespovsod slabjšega, človeštvo nima več vere v pravičnost in usmiljenje, zato gazi še dalje v sovraštvo in krvi.

VOLILCI! Za vse informacije, katere potrebujete glede volitev v kateremsi bodi pogledu, se lahko obrnete na urad v ulici S. Francesco 20, I.

PODLISTEK

V. F. B.

V malem svetu (41)

Krivošiču je njegova odlična hiša s prvega jako ugajala. Tu so prihajale fine gospe k njegovi ženi, fine gospe k njegovim hčerkam, a on sam se je hkratu videl v gospodski družbi. To je bilo sedaj povsem drugače nego poprej v gornji llici, ki je bil še »gospod Janko«. Tedaj so prihajali k njemu »na stamper« kak kavarar, kak mesar, mali obrtniki in mesarji, sedaj pa so bili tu okoli enajstih sama gospoda: profesorji z gimnazija in vseučilišča, umirovljeni častniki, zdravniki, advokati in duhovniki z rečnimi pasi. Ta je prišel na čašico stare »sriemске«, drugi po svoj kaviar ali na čašo Marsale ali Sheria, a vsi so bili zelo prijazni, da, intimni z Jankom, stiskali mu roko, trkali ga po rami, vpraševali ga po zdravju — kot pravi prijatelj. Saj se niso nikjer dobivale tako fine stvari kakor pri Janku. Dajal jih je svojim gostom za »gabl-tristik« za pol cene. Človek se je mogel na- jesti in dobro ogreti želodec za dve, tri šestice. Janko je računal, da si na ta način pridobi odjemalce, in laskalo mu je, da se tako gospodska družba shaja pri njem.

To gospodstvo mu je kakor kaka kužna bolezen udarila v glavo. Obkrožen od vseh strani od ljudi, ki so vsi hlepeči po istem, vdi-

Čustva se ne dajo narekovati!

Eden temeljnih razlogov, da v teh pokrajinah, priključenih sedaj k italijanskemu kraljestvu, ne more priti do dobre in urejene uprave, je gotovo v medsebojnem nerazumevanju.

Tako je pisala »Era« te dni. Govorila je tudi o »psiholoških zmotah«. Kaj je psihologija? To je znanost, ki izsleduje notranje, duševno življenje človeka: našin njegovega mišljenja in čustvovanja. S tem se je tržaški list dotaknil najslabše strani državne politike v novih pokrajinah. Ker upravniki — v Rimu in v Trstu — niso poznali duševnosti prebivalstva v teh pokrajinah, so računali, da bodo mogli svoje mišljenje in čustvovanje vsiliti ljudem tega ozemlja. Presaditi so hoteli semkaj bilje, ki se more pač nekaj časa umetno ohraniti — kakor eksotična rastlina v cvetličnjaku —, ki pa ne more dolgo živeti. Proti čustvovanju ljudstva ne more nič opraviti birokratičen s svojimi nasilnimi sredstvi. Njegovi uspehi so le navidezni. Kakor verska, tako se tudi politična resnica ne more nekaznjena usuznjavati politični in državni sili.

Kolikokrat moramo mi poslušati očitanje, da je naše ljudstvo sovražno novim državi! Kdor tako očita, naj bi pomislil, da je najslabša državna metoda tista, ki hoče nevednost drugih izganjati s samopovečevanjem. Treba marveč spoznavati resnico in jo odkrito priznavati. Resnice in stroge stvarnosti je treba zlasti proti tistemu hrupnemu in kričnemu patriotizmu, proti tisti teatralni nacionalistični šari, proti tistemu patrio-tičnemu, a slepemu navdušenju, ki se ravno v tem času tako šopli in je zado-bilo toliko razmaha v nacionalističnem drugorodnem taboru.

Čut zvestobe in ljubezni mora koreniniti v srcu! Tu pa čujemo, ob vsaki priliki je tiste eviva, le tiste neprestane pri-sege ljubezni in zvestobe, tisto frazer-sko proslavljanje svoje zgodovine, svo-je sedanje moči in svetovne slave, tisto napovedovanje ne vemo kake bodočnosti. Ves ta naval fraz in slavospevov brez misli — ali naj to oživlja patrioti-zem tudi na drugi strani? Kriva vera je, če misli kdo, da se s tem dosega jo uspehi, ki imajo več veljave, nego golii vdež. V preobilici patriotičnega hrupa se skriva velik del notranje negotovosti in nervoznosti! Tistim večnim rečalci: cem domovine in naroda bi zaklical: malo manj bi bilo na mestu!

S takim patrio-tičnim hrupom bi hoteli nas — ukrotiti! Ali vedo naj, da se nobeno čustvovanje ni nobeno »giba-nje« ne da zatreti s političnimi odredba-mi in zbadljaji, to se tudi ne doseže s samovoljnim tolmačenjem zakonov! Tak-ki poskusji zanašajo le nove bolezenske snovi v javni državni in družabni orga-nizem. Kakor so nekdanje stame mamicе varovalce bolnika pred vsakim dihom svežega in zdravega zraka, tako bi hote-le histerične »avtoritete« odganjati zdra-veči sveži dih — resnice, čim se kažejo vidne hibe obstoječih naprav ali pa gre-hi visoko stoječih oseb. Ta bolesten strah pred resnico je sicer razumljiv kot re-akcija proti kritiki, je pa vendar le škodljivec javnega življenja.

Naglašamo to resnico zato, ker smo morali čuti te dni, da sramotimo — Italijane s tem, da kritiziramo sedanjo upravo v teh krajih. Kaj koristiti vse olepšavanje, potajevanje in pretvarjanje dejstev? Končno prihajajo vendar na dan neovrtni dokazi resnice in konč-ni uspeh je ta, da ni razkrinkani tisti, ki toži, ampak — sistem. Kljub vsem gren-kim izkustvom se hoče z uradnimi po-tajevanji ohranjati vera v dobroto in popolnost tega, kar obstoji. Enak uspeh se doseže, če se hoče politično iskrenost, zadovoljstvo in lojalno mišljenje kazati z omejevanjem volilne svobode, z ogrožanjem »upornikov«. Takli nespa-metneži imajo le ponarejen novič, me-nijo pa, da imajo gotov denar. Cistost mišljenja se zamenjuje z videzom. Če-sar ne vidijo oni, menijo, da ni. Varajo sami sebe, a posledica je ta, da v trenot-kih nevarnosti prihajajo grenka razoča-ranja. Kdor izsiljuje videz, spravlja v nevarnost stvar samo Kdor izvaja pri-tisk na vest, žanje le brezvestno hi-navstvo.

To so resnice, ki jih potrjujejo zgo-

dovina in vsakdanja izkustva. Gospodje upravniki naj si zapomnijo: čustva se ne dajo narekovati! Pametna uprava ni modro in pravično postopanje je podla-ga vsake uspešne politike.

Volilci v goriškem volilnem okrožju

Evo seznam vseh volilšč v goriško-gradiščanskem volilnem okrožju. Prište-ti so tudi anektirani kraji Kranjske in Koroške.

Gorica: 1. Šola v ulici Leopardi, 2. Šola v ulici Codelli, 3. Šola v kapucinski ulici, 4. Šole v ulici Croce, 5. Šola v ulici Mameli, 6. licej v ulici XX. septembra, 7. dvorana mesnega magistrata, 8. žens-ko učiteljske, 9. Ajba: Kostanjevica, 10. Ajdovščina: občinski urad, 11. An-hovo: šola na Ložicah, 12. Avče: šolsko poslopje, 13. Bate: občinski urad, 14. Bilje: šolsko poslopje, 15. Kal pri Kana-lu: hiša št. 114, 16. Kamnje: šolsko po-slopje, 17. Kanal: hiša št. 88 v Ravnici, 18. Černiče: občinski urad, 19. Cepovan: šolsko poslopje, 20. Deskle: šolsko po-slopje, 21. Dol: Otlica: občinski urad, 22. Gabrije: občinski urad, 23. Grgar: šola na Britofu, 24. Gojače: hiša št. 76, 25. Lokavec pri Ajdovščini: občinski urad, 26. Lokavec pri Kanalu: hiša št. 61, 27. Ločnik: v baraki, 28. Miren: šolsko poslopje, 29. Dornberg: občinski urad, 30. Opatje selo: v baraki, 31. Osek: Vi-tovlje: hiša št. 50, 32. Ozeljan-Sv. Mi-hael: hiša št. 48, 33. Podgora: šolska ba-raka v Pevm, 34. Prvačina: šolsko po-slopje, 35. Renče: občinski urad, 36. Ri-hemberk: občinski urad, 37. Ročanj: hi-ša št. 143, 38. Zablje: občinski urad, 39. Solkan: šolsko poslopje, 40. Šempas: šolsko poslopje, 41. Števerjan: šolsko po-slopje, 42. Šmartno-Kojško: občinska hiša in 43. šolsko poslopje v Šmartnem, 44. Št. Peter pri Gorici: šolsko poslopje, 45. Štandrež: občinska hiša, 46. Sv. Kri-ž: Cesta: šolsko poslopje, 47. Šmarje pri Ajdovščini: občinski urad, 48. Sv. Du-h: Banjšica: baraka na Trummem, 49. So-vednje: šolsko poslopje, 50. Skrilje: šolsko poslopje, 51. Trnovo: šolsko po-slopje, 52. Gornja Tribuša: šolsko po-slopje, 53. Vrtojba: občinski urad, 54. Vrtovin: občinski urad, 55. Vogrsko: šolsko poslopje, 56. Biljana: šolsko po-slopje, 57. Brazzano: občinska dvorana, 58. Capriva pri Gradiški: šolsko poslop-je, 59. Chiopris: šola, 60. Krmin: občins-ki urad, 61. gledališče, 62. šolsko po-slopje, 63. Kožbana: šolsko poslopje, 64. Dolenje: občinski urad, 65. Fara: šola, 66. Gradiška: občinska hiša, 67. hiša Malta, 68. Mariano: šola, 69. Meda-na: ljudska šola, 70. Medea: ljudska šola Mazzini, 71. Moraro: šola, 72. Mossa: občinski urad, 73. Romans: šola, 74. Sa-grado: šola, 75. S. Lorenzo di Mossa: šola, 76. Versa: občinska dvorana, 77. Villesse, 78. Aiello, 79. Aquileia, 80. Campolongo, 81. Cervignano, 82. Dober-dob, 83. Devin, 84. in 85. Humicello, 86. Fogliano, 87. in 88. Gradež, 89. Joannis, 90. 91. in 92. Tržič, 93. Muscoli-Stras-soldo, 94. Portoele, 95. in 96. Ronchi, 97. Ruda, 98. S. Canziano, 99. San Pier d'Isonzo, 100. S. Vito al Torre, 101. Scodovacca, 102. Staranzano, 103. Tapo-gliano, 104. Terzo, 105. Turjak, 106. Vil-la Vicentina, 107. Visco, 108. Avber pri Sežani, 109. Brje, 110. Brestovica, 111. Kopriva pri Sežani, 112. Komen, 113. Lokev, 114. Dutovlje, 115. Gabrovica, 116. Gorjanske, 117. Mavhinje, 118. Ne-brežina, 119. Naklo, 120. Barka, 121. Di-vača, 122. Pliskovica, 123. Povir, 124. Rodik, 125. Veliki rep, 126. Stanjel, 127. Štjak, 128. Šmihel, 129. Šempolaj, 130. Šturje, 131. Škrbina, 132. Skopo, 133. Sela, 134. Zgonik, 135. Slivno pri Komnu, 136. Sežana, 137. Temnica, 138. Tomaj, 139. Veliki dol, 140. Voljčica.

Tolminski okraj: 141. Breginj, 142. Kobarid, 143. Cerkno (vas), 144. Cerkno (vas), 145. Kred, 146. Drežnica, 147. Gra-hovo, 148. Hudajužna, 149. Idriško, 150. Libušnje, 151. Log pri Bocu, 152. Livk, 153. Čežoska, 154. Ponikve, 155. Bovec, 156. Zaga, 157. Šentvška gora, 158. Sv. Lucija, 159. Šebrelje, 160. Sedlo, 161. Srpenica, 162. Trnovo, 163. Tolmin (trg), 164. Tolmin (trg), 165. Podmelec, 166. Trenta, 167. Soča, 168. Volče.

Trbiški okraj: 169. Camproso (—?), 170. Naborjet, 171. Lipalja vesi (s Pon-tafom) sedež v Lipalji vesi, 172. Trbiž,

173. Rabelj, 174. Ukve, 175. Bela peč. Idrijski okraj: 176. Dole (oddelek Go-ra) v šoli, 177. Godovič: šola, 178. Idrija občinski urad, 179. Ljudska šola, 180. Sp. Idrija: šola, 181. Črni vrh pri Idriji: ognjegasci, 182. Vojsko: šola.

Postojnski okraj: 183. Bistrica: šola, 184. Britof, Gornje vreme in Famlje: šola, 185. Bukovje: šola, 186. Budanje: šola, 187. Knežak: šola, 188. Košana: šola, 189. Hrenovice: šola, 190. Goče in Erzel: šola, 191. Jablanica: šola, 192. Lo-zice: šola, 193. Planina vipavska: šola, 194. Podkraj: šola, 195. Podraga: šola, 196. Postojna: šola, 197. Prem (trg. jest.) za Šmerje, Celje, Kilovče, Raševce in Ja-nezevo brdo, 198. Zagorje: šola, 199. Slap v Vipavi: šola, 200. Št. Mihiel: šola, 201. Sv. Peter na Krasu: šola, 202. Št. Vid: šola, 203. Senožec (šola) za Dolenjovas, Senadurje in Laže, 204. Slavina: šola, 205. Šturje z Ustjem: šola, 206. Trnovo: šola, 207. Vrhpolje: šola, 208. Vipava: šola, 209. Vrabče: šola in 210. Col: šola.

Pozor

volilci v Trstu in okolici!

VOLILCI TRŽASKEGA VOLILNEGA OKROŽJA! Poglejte svoje izkaze-nice (legitimacije), imajo-li pečat tržaš-kega municipija. Če ga nimajo, prinesite jih v naše uradništvo, ali pa pojdite sami v telovadnico Via della Valle, kjer takoj dobite manjkajoči pečat. Obve-stite o tem tudi svoje prijatelje!

Prejeli ste od tržaškega municipija vo-lilno izkaznico ali legitimacijo (Certifi-cato d'iscrizione). Ta dokument je vsa-kemu volilcu potreben za volitev; brez njega ne more oddati svojega glasu. Po-zvani ste bili zato že opetovano, da izkaznico skrbno čuvate.

TRŽAŠKI VOLILCI! Legitimacije se ne bodo več pošiljale na dom. Kdor je ni dobil, naj gre v telovadnico Via della Valle, da jo tam dvigne. Brez legiti-macije ne morete glasovati!

Naša dolžnost

Ko ni bil kapitalizem še razvit, ko je narodno gospodarstvo krilo v prvi vrsti potrebe družine, vasi, mesta in dežele, v poznejšem razvoju tudi države, je zado-stovala delovna sila očeta, da je preživel sebe in družino. To kar je nekdanj sam oče zaslužil, je bilo več, kot zasluži da-nes cela družina. Danes se mučijo oče, mati in otrok — družina pa brez vsa-kega dvoma mnogo bolj strada, kot je stradala do kapitalističnega gospodar-stva. Delavčeva družina je danes gospo-darsko in zlasti duševno, moralno raz-bita. Res je, da je človeštvo ravno v ka-pitalističnem gospodarstvu zelo narastlo in so vsled tega tudi potrebe družbe zrastle, res je tudi, da ima današnje de-lavstvo potrebe, ki jih ni poznalo delav-stvo pred kapitalističnim gospodarstvom, toda gospodarski in moralni nižeriji delavstva ne leži vzrok v teh naravnih okolnostih, marveč sloni vzrok gospo-darske in moralne bede delavstva le v politično gospodarski organizaciji mo-derne družbe. Če je rastlo človeštvo in če so nastale vsled tega potrebe družbe, če ima tudi delavstvo danes večje in še druge potrebe, ki jih ni imelo prejšnje delavstvo, — je rastla tudi odpora sila društvene organizacije proti naravnim silam. Visoko razvita tehnika je znak kapitalističnega gospodarstva, a kapita-listično društvo je grešilo, da je šel ves profit tehnike, kulture in civilizacije v prid posameznikov, v prid tovarnarjev, trgovcev, bankirjev, v prid kapitalisti-čnega razreda.

Možje je iznajditelji in drugi ustvaritelji kulture in civilizacije so bili po ve-liki večini poštenji ljudje, ljudje napol-njeni volje in srca za vse človeštvo. Njih težki znoj, nemir njihovih noči, produkt njihovega dela je pa bil izrab-ljen le po nekaterih posameznikih v vseh državah in narodih. So ljudje, ki z velikim navdušenjem opjevajo zmago modernega stroja, triumf tehnike, ki o-pevajo moderno civilizacijo in kulturo, — proti njim pa nastopajo ljudje, ki tr-dijo, da je moderno društvo gnilo, da je

moderna kultura, da je gnila mo-derna civilizacija. So, ki trdijo, da je vsaka ideja, ki je meso postala, to je, ki se je uresničila, bila usodopolna za človeštvo, da se je človeštvo vedno bolj pogrezalo, bolj ko so posamezniki, nave-dahnjeni ljubezni in spoštovanja do člo-veka, prodirali v skrivnost narave, tedaj ko se jim je posrečilo zmagati naravo, Smodnik, para, stroj, tisk, elektrika itd., nam govorijo o polnem koritu trpljenja, ki so ga povzročili.

Bil je na Angleškem učenjak »tehnik, ki je hotel vpreči sonce, da bi služilo kot svetloba in gonila sila, imel je pri-pravljen velik laboratorij, vse pripravo so bile že v teku, a navadna slučajnost ga je spravila iz tira; misel, da se bodo našli spet posamezniki, ki bi njega trud in produkt izrabili sebi v prid in člo-veštvo v škodo, zato je rajši vse napra-ve uničil, končal vsled eksplozije živ-ljenje tisočim črnem delavcem in sa-memu sebi, rešil pa življenje svojemu prijatelju inženirju. — In to je vsa zgo-dovina človeštva; kar ustvarjajo posa-mezniki, ljudje polni idealizma, polni vere, polni ljubezni, in kar ustvarjajo široke plasti kmeta in delavstva v trp-ljenju, v pomanjkanju, to uživajo vedno posamezniki. Oni tvorijo le odstotek celokupnega društva; ti ljudje so vrgli iz sebe vsako znamenje notranjega člo-veka in gredo le za profitom, za kapla-talom, za bogatstvom. Kar je ustvarila trpljenje kulturnih delavcev in trpljenje širokih mas, je danes v posesti kapitali-stičnega razreda.

Le trpljenje, trud, ljubezen ustvarja vse vrednote, — a produkt trpljenja uživajo oni, ki so v posesti velikega ka-pitala, dočim je njihovo osebno delo v današnjem kapitalističnem sistemu ma-lenkostno.

Naša dolžnost je, dolžnost kmeta, de-lavca in zlasti tudi izobraženstva, da spoznajo današnji krivični gospodarski in društveni red ter da uresničijo bist-veno načelo socialne pravičnosti: Ose-bno delo naj bo edino sredstvo v borbi za obstoj in razvoj človeka. Resnica, ki je napisana v sv. pismu: »V potu svo-jega obraza si boš moral kruh služiti«, mora postati temelj bodočega gospodar-skega, društvenega reda.

(»Gor. Stražac«.)

O tajnosti glasovanja

Tajnost glasovanja je popolna in po-polnoma zajamčena. Zakon je v tem oziru tako natančen, tako jaseen in tako strog, da ga ni in ga ni sredstva, s kate-ri bi se moglo spoznati, za katero listo je poedini volilec glasoval. Vsak volilec dobi od predsednika komisije kuverto, da vanjo položi svojo glasovnico. Voli-lec gre s to kuverto v kamrico, se notri zapre in ko ga nihče ne more videti, dene v kuverto glasovnico, ki jo je pri-nesel s seboj. Ko je kuverto zalepil, jo izroči predsedniku komisije, ki jo vrže v žaro, kjer se pomeša z drugimi. Iz tega izhaja: 1. da nihče ne more vi-deti in spoznati, katero glasovnico si del v kuverto; 2. da nihče ne more spoznati ali ugeniti, katera je tvoja kuverta. Vsa-ko znamenje na glasovnici pa napravi glasovnica neveljavno. Zato pazi, da bo glasovnica čista in gladka brez vsakega znamenja ali madeža, neupognjena, nar-tačno takša, kakršno si dobil od zaup-nika Jugoslovske narodne stranke. Ne boj se torej, volitev je svobodna in stroga, absolut- no tajna!

Česa naši volilci ne znajo!

Nekateri naši volilci še ne vedo, da se glasovnice ne pošiljajo uradno se glasovnice ne pošiljajo uradno na dom. Vedite, da oblastva pošiljajo na dom samo legitimacijo. Glasova-nice daja volilem stranka. Zato bo-ste glasovnice dobili od naše stranke. Kdor v prihodnjih dneh ne dobi glasov-nice, naj se obrne do bližnjega naše-ga zaupnika.

Volilci shranite skrbno glasovnico. Glejte, da je ne upognete, da je ne po-mažete, da je ne stržete, ker sicer po-stane neveljavna. Dne 15. maja morate dati v zavitek čisto, nedotaknjeno gla-sovnico.

manjkaj, ki se je vsled tega vsak dan kazal v blaginji, je trebalo nadomestiti, ker so izdatki v prodajalni in v hiši ostali isti, a na skrčenje teh ni bilo misliti. Da bi vzpostavili ravno-vestje, je iskal Krivošič novega vira dohodkov. Misli je, da ga je našel v spekulaciji s stavbi-šči. Med državnim in južnim kolodvorom se je razprostiral velik nezazidan prostor, na katerem so se začele počasi rasti hiše. Cene zemljišč so bile ugodne. Ako se sezida še ne-koliko hiš, bo moralo mesto napraviti tudi ce-sto, odpreti nove ulice, a s tem poskoči takoj tudi vrednost zemljišč. Krivošiču se je posre-dilo nekoliko transakcij. Od svoje gotovine je imel še polovico ker je samo deset tisoč gol-dinarjev izdal za povečanje svoje trgovine. Z ostalimi desetimi tisoči je operiral. Kupoval je samo manja stavbišča, ceno, le za en, dva, tri tisoče. Ker je v nekem kraju kupil štiri, pet kompleksov, je poskočila cena okolnih stav-biščem, in tako tudi njegovim. Pozornost se je obrnila na ta stavbišča; ljudje so si mislili: sedaj pa bo nekdo zidal. Po štirnajstih dneh je Janko prodal eno zemljišč z dobičkom petsto goldinarjev. Nekolikrat mu je šla sreča na roko in spuštal se je v še večje spekulacije.

Tudi v političnem življenju je postal Janko osebnost, ki so ji začeli obračati pozornost. V času svojega marljivega poslovanja v dolnji llici ni hotel nič čuti o politiki. Delal je ves dan, od mladih dni je bil navajen delu, pa se ni mogel navduševati za besede. A, kot človek bistrega in praktičnega uma je videl, da se samo govori in nič ne dela. V resnici ni razu-

mel politike, ne strankarskega cepčenja in na-tezanja idej. Vedel je, da je Hrvat in uveren je bil, da je dober patriot. V starih časih bi bil on, kakor njegovi predniki, šel na kraj Ev-rope, da se bje, sedaj pa ni bilo več polja de-lavnosti za njegovo vrst patriotizma. Čul je z vseh strani, da vsaka stranka slavi svojega človeka in razliko med strankami je videl v tem, da ena slavi bana, druga Strossmayerja, tretja Starčevića. Kot človek male izobrazbe je gledal on na vso to trojico s spoštovanjem in plahim občudovanjem. Čutil je, da morajo biti to veliki možje, da so ustvarili velikega dela, ko so toliko govorili o njih. Zakaj da eni slavijo enega, a drugi drugega — tega ni vedel, niti se ni brigal za podrobnosti poli-tičnih programov, niti jih ni razumel. Bil je mešan, ki ljubi svojo domovino in kralja, in vsakdo, ki dela takoj, je pošten človek. Vsi pa so govorili, da jim je to prvo kralj in do-movina. Sicer pa je bil, hipno, z družbo, ki se je nahajal v tui: če so sramotili Madžare, jih je sramotil tudi on; če so psovali Nemce, ki se jim moramo upreti skupno z Madžari, je bil tudi on za pošteno skupnost, bil je, ka-kor pravi ljudstvo: šviga švaga čez dva pra-ga. Ko je prišlo do volitev v sabor ali v mesto-zastopstvo, Janko ni glasoval za nikogar. Vsakemu, ki ga je prišel snubit, je govoril: »Jaz sem trgovec, jaz živim od vseh, ne smem se zameriti nikomur. To je bilo njegovo poli-tično prepričanje in njegov program.

(Dalie.)

Volilci tržaškega volilnega okrožja I

Kdor ima glasovnico, na kateri le piše an preferenčni glas »Dr. Savik«, naj to glasovnico zamenja z drugo, na kateri bodi napisano samo »Slavik«. Le glasovnice s samim priimkom »Slavik« so nedvomno v vsakem obziru veljavne. Oznaka »dr.« (doktor) pri imenu »Slavik« bi znala dati povod, da se preferenčni glas ali celo glasovnica razveljavi.

Domače vesti

VOLIVCI! Kdor ima potni list, ali drugo uradno listino s fotografijo (n. pr. orožni list itd.), naj ga vzame 15. maja s seboj na volišče! Kdor nima nobene take listine, naj vzame dve fotografiji ter si da napraviti na občini posebno volilno izkaznico (tessera speciale). Volivci tako izkaznica vam bo koristna tudi pri drugih prilikah. Napravite si jo sedaj, ko vam bo služila tudi pri volitvah!

Jugoslovenska delegacija. Pisarne kraljevske jugoslovenske delegacije se nahajajo od zjutraj na Piazza Venezia št. 1 in so odprte za občinstvo od 8. do 11. ure predpoldne.

Odgovor. Popolnoma bi se strinjal z izvajanjem g. dopisnika v članku »Učiteljsko« v sobotni številki, ki bi mogel pritrčiti — resnici na ljubo — tudi stavku: »Ali ste slišali, da bi nam bilo treba kdaj duhovnikov vabiti na njihovo mesto?« Seveda ne; ali je morda to čudno, je to kaka začetnica? Nočem nikogar žaliti, Bog ne da, nisem nikomur nevoščljiv, toda dejstvo je: Duhovniki ob svojem gnojnem položaju lahko izhajajo raditega niso prisiljeni si iskati kruha v mejah jugoslov. države. Nasprotno so stvari pri nas istrskih učiteljih. Treba je tedaj temeljito poznati prežalostno in katastrofalno stanje istrskega učiteljskega in nato šele govoriti.

Istrski učitelji. Zahvala. Častiti duhovščini, vsem gospodičnam učiteljem in gospodom učiteljem se šent-jakobsko matere tem potom prav iz srca zahvaljujejo za njihov trud in njihovo skrb, ki so jo posvetili otrocičnem, da so vredno in lepo preželi prvo sv. obhajilo. —

Ena mati v imenu vseh. Učiteljsko društvo za Trst in okolico sklicuje odborovo sejo jutri v petek dne 13. t. m. ob 5ih popoldne v svetovanski ljudski šoli. Ker so se na zadnji seji določile podpore in so se sedaj zasledile razne netočnosti, prosim, da ne pridejo k seji le vsi oni, ki so bili na zadnji seji navzoči, ampak tudi drugi, ki so manjkali. Ker je stvar zelo važna, naj ne manjka nihče! — Tajnik.

Iz tržaškega življenja

Ubojstvo. Sinoči je bil ubit v ulici Ponziana pri Sv. Jakobu 18 letni Pasquale Napolitano. Kropla iz samokresa mu je prebila prsa. Vsi hude rane je kmalu nato umrl. Ne ve se, kdo ga je ranil. Ranjenec je bil prenešen v lekarno Godina, odkoder je bil odpeljan v mrtvašnico mestne bolnišnice. Na lice mesta sta prišla dva avtomobila stražnikov in en avtomobil fašistov.

Nesreča. Včeraj popoldne je bila povožena v ulici Commerciala od nekega motociklista 16 letna Gema Sili, stanujoča v ulici Coroneo št. 1. Mimoidoči ljudje so revidirali tisti, ki so nesli v bližnjo mirodlinico, odkoder so telefonirali na rešilno postajo. Zdravnik rešilne postaje je ugotovil, da ima rano na desni nogi in več drugih telesnih poškodb. Z avtomobilom rešilne postaje je bila odpeljana na svoj dom.

Pes ga je ugriznil. Včeraj je prišel iskati pomoči na rešilni postaji 23 letni Virgilij Zanella, stanujoči v ulici Giambattista Vico št. 8. Zanella je bil ugriznil pes v nogo. Zdravnik mu je dal prvo pomoč ter ga nato poslal v domačo oskrbo.

Krvava »ohcet«. Pred sinočnjim je bila v neki vasi pri Postojni »ohcet«, ki se je pa žalostno končala. Ker je pa bila pri »ohceti« godba, katere ni hotel nihče plačati, je nastal med gosti in kapelnikom velik prepir. Neki pijani gost, ki se ni hotel dalje pripraviti, je zasadi kapelniku nož v hrbet in v nogo. Ranjenca, ki se piše Francišek Patepa, so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Vesti iz Goriške

Srpenica. Preteklo nedeljo smo imeli volivni shod, ki se je prav dobro obnesel. Predsednik je bil nadučitelj Andrej Trebše, govorniki: občinski tajnik Ant. Trebše, župan Andr. Logar, žurat Likar in posestnik Andrej Bergine. Takoj na to prične shod komunistov. Nekaj bovskih in žagarskih komunistov so pripeljali od nekod nam neznanega govornika. Komaj začne govoriti, že mora nehati in urnih krac zapustiti vas.

Med tednom priredimo shoda na žagi in v Cezsoškem Logu.

Iz Stanjela. V nedeljo zjutraj smo imeli v šoli kratak pouk, kako bomo po novem načinu volili. G. nadučitelj nam je poljudno in nazorno povedal in pokazal, kako se mora voliti. Vdeležili so se tega predavanja skoraj vsi volivci. Razšli so se mirno in dostojno, spoznavši pomen volitev. Popoldne smo imeli pa javen shod. G. dr. Orel in g. dr. Brajša sta nam govorila o pomenu volitev v narodnem, gospodarskem in političnem oziru. Poslušalci so jih pazljivo poslušali in jim navdušeno pritrjevali. Šlo je od srca k srcu! Jedro njihovega govora je bilo to, da mi hočemo živeti kot jednako praven in civiliziran narod v novi državi.

Vesti iz Istre

Iz Boršta. Gosp. »izletnik« se je v »Edinosti« tudi pritožil čez borštanske mladeniče in dekleta, čes, da so v neki tukajšnji gostilni peli po laško. Resnici na ljubo mi bodi dovoljeno ugotoviti, da so zlasti najstarejši mladeniči in večina deklet, ostali zvesti naši slovenski pesmi in od takih g. izletnik gotovo ni slišal laškega petja. Mogoče pa je, da so se ka-

teri mlečnozobeži spozabili in čivkali v jeziku, katerega niti prav ne poznajo. V splošnem se opaža, da se tudi v drugih vaseh tu v bližini le prevečkrat sliši laška pesem iz slovenskih grl. Zlasti tudi nekatera ricmanjska dekleta, ki pogostoma prihajajo v Boršt, zelo radi pejejo po laško. Mogoče se jim zdi to lepše! Vsi pametni ljudje se nad tem zgražajo in delajo opazke, čes; Ricmanjci so bili prvi in najbolj vneti rodoljubi v Bregu, a zdaj se njih dekleta silijo peti v drugem jeziku. Zato se obračam do vseh naših mladeničev in deklet v Bregu, s sprošeno, naj prečitajo in si vsi v srcu ohranijo tu sledeče vrstice.

Petje je izliv človeške duše, odmev srčnih čustev. Kar srce čuti, to skuša s petjem izraziti. Lepo petje gane poslušalca, da se zamisli, da se razjoka. A to zamore le pesem peta v onem jeziku, katerega nas je mati naučila, s katerim nas je mati uspavala, s katerim nas je vzgojila. Hočete li zdaj zavreči ono, kar bi vam moralo biti najljubše in najdražje? Hočete li zdaj — pljuniti na lastno mater, na njene prve nauke, na vso njeno ljubezen? Komu na ljubo boste storili to? Vam je li kdo ljubši, dražji, lepši kakor lastna mati? In kakšno korist bi imeli od tega? Vas bo li Italijan radi tega ljubil ali vsaj spoštoval? Ne! Le posmehoval, zaničeval vas bo še bolj kot prej. Kdaj pa slišite vi Italijana peti v našem jeziku? Nikoli! K večjemu če se hoče iz nas ponorčevati. Glejte, mladeniči in dekleta, Italijan ljubi le svoj jezik, govori in poje vedno le v svojem jeziku. Prav ima! Zato pa moramo tudi mi tako delati. Spoštujemo tuje, toda ljubimo z vsem žarom srca, ono kar je naše, kar nam mora biti sveto. Pred vsem pa: prepevajmo vsikdar in povsod le naše lepe slovenske pesmi in končno nas bo moral tudi Italijan upoštevati in spoštovati!

Vesti iz Notranjske

Zavedna vasica. Samo šestnajst številček šteje vas Janežovo brdo v Premski fari, a pod tem 16 strelami bijejo prava slovenska srca. Kmetje so obiskali dva volivna shoda v domači fari. Zvedeli so, da bo še v Bistrici shod, na katerem nastopijo kandidati narodne liste. In glej, hajdi še na tretji shod, četudi je 3 ure daleč. Na ovenčanem vozu se je pripeljal 25 zavednih Slovencev. Samo pet volivcev je ostalo doma. Na dan volitev pripno dekleta možem in fantom na prsa lipove vejice, potem pa do zadnjega vsi kot en mož na volišče.

Naša narodna noša

V času, ko nam siloma trgajo iz rok vse kar je naše, v času ko hočejo izruvati iz naših src vse naše narodne svetinje, se s strahom oziramo v temno prihodnost in mislimo, kaj bo znani, ako nam res potepajo vse, kar nam je drago in sveto.

Ena najlepših naših narodnih svetinj je krasna naša okoličanska noša. Koliko lepših spominov nas veže nanjo. Naše bice pripovedujejo, kako so vezale bele peče, brez vzorcev in brez tujih načrtov. Kos flne, bele tkanine, šivanka in nitka, to je bilo vse, kar je potrebovala naša pridna babica za svoj umotvor. Vezla je, kakor ji je pač prišlo na um, kakor ji je narekoval okus. Napravila je košarico s cvetjem, srček, zraven klas, vejico, polžka, dva tri, kakor se ji je pač zdelo. Na tkanini so se vrstile vse tiste mnoge brojne originalne figure, ki jih ne najdemo nikjer drugje, pri nobeni drugi narodni vzemini.

In ko je bila ruža dovršena in »opleč« čes, kakšnim ponosom se je postavila na »ohcet«, pri procesiji, na »brjarju«. To je, mi mlajša generacija smo jih videle le ob takih prilikah; toda naše bice so nosile svojo lepo nošo vedno, vse nedelje in praznike.

Danes jo vidimo le redkokdaj. Le pri posebnih cerkvenih in narodnih svečah nostih. K poslednjim spada danes samo še — pogreb! Ali ni nad vse žalost, na osoda naše narodne noše? Obstoj velika nevarnost, da bo sčasoma popolnoma zginila. In s strahom se vprašujemo: kdo je temu kriv?

Tu se moramo v prvi vrsti obrniti na naše matere. Pri nas je namreč vpeljana navada, ali bolje — razvada, da vsaka ženica hrani svojo narodno nošo — za smrt!

Zene, matere, ali ste kdaj pomislile, kaj delate s tem, ali ste kdaj premisljale, kakšnega velikega pomena je naša narodna noša za naš narod in kaj jemljete svojim hčeram s tem, da jim jemljete najdražjo svetinjo, našo narodno nošo?

Kakor se človek, ki se potaplja, oprime vsake slamice, tako krčevito se moramo mi danes oprijeti vsega, kar nas spominja na naše nekdanje šege in običaje. Vse kar smo nekdanj ljubili, moramo ljubiti danes s podvojenjo silo. Ustvarjati moramo novo, ne pa uničevati šic to mloko, kar imamo.

Mislil, da bo ljubši Bog na onem svetu gotovo z večjim veseljem sprejel ženo, če pride pred njega v svoji skromni črni obleki. Ljubi Bog bo vedel, da je ženica Slovenka, tudi če nima svoje noše. Toda tu, tu moramo pokazati, kaj smo, — danes bolj nego kdaj prej, ker nečemo vedeti, kaj smo. Pokazati moramo pri vsaki priliki, kaj smo bili, kaj smo in kaj hočemo ostati. Zato matere, zaklanjaj vas, ne jemljite nam možnost, da to dokažemo, ne jemljite nam naših dragocenih, naših ljubih narodnih noš. Ma-

tere, saj vendar ne boste hotele, da vaše hčerke, vaše vnukinje sčasoma pozabijo na to, kakšne ste bile vi, ko ste bile mlade, kako ste živele, kako ste se oblačile. Mislil, da živite dalje v svojih hčerah in vnukinjah, vam mora biti vendar stokrat ljubša nego misel, da vas ljudje, ki vas pridejo škropiti, vidijo še enkrat »gor pokrite«.

In vi dekleta, ki niti pojma nimate, kako ste krasne v svojih narodnih nošah, vplivajte na svoje matere, da vam jih pustje. Puste naj vam jih kot spomin nanje, na njihova mlada leta, ki so bila srečnejša nego so vaša. Naj vam pustje to narodno svetinjo, ki je žalilob edina, ki vam jo morejo pustiti.

Spominjam se, kako je lansko leto pri neki svečanosti neki visok gospod, ki še nikdar ni videl naše narodne noše, začuden pristopil k skupini naših okoličank in rekel: »Kaj takega še nisem videl. Kako ste lepe! Nekaj posebnega, nekaj otožnega svetega je na vas. Človek postane nehoti pobožen, ko vas vidi.«

Okoličanke! Ljubite in spoštujte svojo narodno nošo! Oblecite jo ob vsaki priliki, delajte na to, da se spet vdomačite ta šega v naših vaseh. Naj ne bo procesije, naj ne bo narodne veselice brez narodnih noš. Posebno ko nastopate kot pevke v pevskih zborih, verujte, da ste najlepše v svojih narodnih nošah!

Vsaka ni tako srečna, da bi imela svojo narodno nošo. Toda malokatera je, ki bi ji bilo nemogoče v par letih si prihraniti toliko, da si jo nabavi. Koliko vas je, ki zimate lepo vest. V prostih urah si lahko napravite rute in opleče. Pomagajte pri tem delu druga drugi; z resno voljo in ljubeznijo se da vse doseči. Naše inteligentke pa naj bi šle dekletom na roko pri tem delu; naj bi jim preskrbele vzorce in pokazale, kako se veže itd. Prepričane naj bodo, da bi si s tem stekle neprecenljivih zaslug.

Vsak drug narod, naj bo še tako moččen in neogrožen, zbira svoje narodno bogastvo, ga skuša dvigniti. Mi pa, ki skorajda nimamo drugega nego to, mečemo še to lahkomiselno — v grob! Če se ne spametujemo — in je že skrajš čas —, ne bo kmalu niti sledu več tega najlepšega, kar je naš narod imenoval svoje v tej nesrečni od vseh teptani zemlji. M.

Gospodarstvo

— Tarifa za prevažanje premoaga pada. V zadnjem času je tarifa za prevažanje premoaga na črtah iz Anglije v jadranska pristanišča, zlasti v Trst, zopet padla. Tarifa v Trst se je znižala od 22 na 19 shillingov.

— Hrvatska eskomptna banka. Hrvatska eskomptna banka v Zagrebu je zvišala svojo delniško glavnico za 150%. Prej je znašala 80 milijonov jugoslovenskih kron, sedaj pa 200 milijonov jugoslovenskih kron. Stari delničarji dobijo iz rezervnega sklada za delnic 85 milijonov jugoslovenskih kron zastoj.

— Izgradnja grškega pristanišča. Jugoslovenska vlada namerava izgraditi pristanišče Gruž v veliko trgovinsko luko. S potrebnimi deli bodo baje že letos začeli. Velika važnost tega dalmatinskega pristanišča se pa bo razodela šele tedaj, ko bo dograjena balkanska transversalna železnica, katere končna postaja bo Gruž. Ze sedaj gre večji del bosanskega lesa, ki je namenjen za izvoz, čez Gruž. Na vsak način je pričakovati, da bo postalo grško pristanišče torišče velikega lesnega prometa, ko bodo dograjene stavbe za shrambo lesa.

— Spojitev dveh jadranskih paroplovnih družb. Dunajski list »Die Börse« javlja, da se bosta paroplovna družba »Cosulich« v Trstu in paroplovna družba »Adria« na Reki bržkone spojili v eno samo družbo.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanem naznanjamo pretužno vest, da je naš preljubljeni soprog oziroma oče

Franc Dominco

k. deželni svetnik

dne 4. maja 1921. po kratki in mučni bolezni v Ilirski Bistrici v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika je bil dne 6. maja t. l. v Ilirski Bistrici.

GORICA, dne 8. maja 1921.

(306) Družina Dominco.

Naročajte in širite
»EDINOST«

MALI OGLASI

se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 2'—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 4'—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

NOVA kuhinja lakirana, lepa, se prodaja. Ulica Molino a vento 35, pritičje. 793

IZKUSENA babica sprejema noseče na dom. Ulica Chiozza 50, pritičje. 792

POZOR! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vito, Via Madonnina 10, I. 38

STANOVANJE, obstoječe iz dveh sob in kuhinje s plinom in vodo, se prodaja. Zadnik Josip, Scorcola S. Pietro št. 97. 791

SPREJMEM takoj v službo vrtnarja koji bi bil zmožen tudi upravniškega posla. Plača po dogovoru. Ponudbe na naslov: Božidar Kastelic, Materija, Istra. 790

GOSPODICNA večja vseh uradniških poslov z znanjem, slovenskega, italijanskega, nemškega jezika, stenografije ter strojepisja išče mesta pri kakvi večji tvrdki ali banki. Ponudbe pod »Takoj« na upravnistvo. 789

PRODA se radi selitve pohištvo spalne sobe in kuhinje, vse v dobrem stanju. Ugodna prilika za novoporočence. Naslov pri upravnistvu. 784

3 POSTELJE, 2 omari, 3 nočne omarice, umivalnik z marmormem in 1'60 m visokim ogledalom in divanom se prodajo. Pojasnila pri A. Kadun, trgovec, Postojna. 785

DEKLE staro 35 let, večjo kuhanja in vseh hišnih del, išče službo pri gospodu samem. Naslov pri upravnistvu. 788

JUGOSLOVENSKA DELEGACIJA V TRSTU potrebuje prostore za urad v bližini Piazza Venezia. Ponudbe nasloviti: Piazza Venezia 1. 785

SPREJMEM trgovsko učenko staro 14—16 let, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo. Takojšen nastop. Naslov pove upravnistvo. 786

KUHINJSKO in sobno pohištvo prodaja mizar Via Torquato Tasso, vogal Via Udine 28. Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela in poprave. 35

NAZANJAM slavnemu občinstvu, da sem poleg delavnice odprla tudi salon za izgotovljene zimске obleke in letne plašče ter raznovrstne obleke. Priporočam se za obilen obisk. A. Mer-molja Rieger, ulica Commerciala 3. 586

KROJACNICA Avgust Stufar, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34, III. nad, je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 23

DEČEK 16 let star, s 5 razredno ljudsko šolo, večš nekoliko nemškega jezika želi vstopiti kot učenec v boljšo trgovino z mešanim blagom v mestu ali na deželi. Ponudbe na Franc Batagelj, zidarski mojster v Trnovem pri Il. Bistrici. Istotam se dobi dalmatinski portland cement, znamka »Titan«. 775

ALOJZIJ POVH

Trst, telefon šte. 3-29
Piazza Garibaldi 3 (prej Barriera)

Največjo izbero daril za blrmo dobite samo v trgovini Piazza Garibaldi št. 3, (prej Barriera)

PRODAJO SE:

novi mizarski stroji radi opustitve obra-ta za K 300.000 in sicer: 1 poravnalni stroj 50 cm rezi, 1 skobelni stroj 60 cm rezi, 1 vrtnali stroj, 1 tračna žaga 80 cm okrožja, 1 krožna žaga in avtomatična brusilnica vse kompletno s transmisijoj, jermen eventuelno z elektromotorjem. Ogleda se na licu mesta. M. GOGALA, Strojnomizarsstvo, Bled, Jugoslavija.

! KDOR HOČE KAJ KUPITI
! KDOR HOČE KAJ PRODATI
! KDOR IŠČE SLUŽBE, ITD.
! INSERIRAJ V »EDINOSTI«

Zdravnik dr. Alojzij Pontoni v Gorici,

bivši primarij mestne ženske bolnišnice in zdravstveni svetnik, se je preselil v ul. 9 Agosto (prej. ul. Usina) št. 7

in sprejema od 8 do 9 zjutraj in od 2 do 4 pop. — Zdravniške nasvete daje vsak dan v lekarni Pontoni v Raštelu in sicer ob 10 zjutraj.

Prodana se

dve, tik pred vojno solidno zgrajeni DVONADSTROPNI, skupaj se držeči HIŠI v Zagrebu, blizu drž. kolodvora; dalje VILA blizu CRIKVENICE, ležeča tik ob morju, s krasnim razgledom, še nerabljena, obsegajoča 25 stanovanjskih prostorov, veliko kuhinjo, krasno veliko teraso ter ugodnim prostorom za veliko kopališče. — Reflektanti naj pošljejo svoje naslove pod »Hiše in Vila« na anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Jugoslavija. (364)

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 25

St. 9. (359)

Razpis natečaja

Vsled odloka komisarijata za samoupravne posle Goriške dežele z dne 16. aprila 1921 šte. 4001/21

razpisuje se natečaj

za mesto okrožnega zdravnika za Il. Bistriško okrožje, ki obsega sledeče občine: Celje, Il. Bistrica, Jablanica, Janežovo brdo, Kilovče, Knežak, Prem, Račevo brdo, Smerje, Trnovo, Zagorje.

Za to službo je zistemizirana letna plača 4000 lir z dvema petletnicama po 200 lir in ima zdravnik poleg postavne javne službe opravljati brezplačno zdravljenje občinskih ubogih gori imenovanih občin, za zunanje obiske k tem iz javne zunanje postavne funkcije pa se zaračuna kilometrina tja in nazaj po 2 liri od kilometra in dnevna 30 lir.

Znanje slovenskega ali hrvaškega jezika je neobhodno potrebno.

Prosilci, ki so italijanski državljani ali ki hočejo in imajo pravico za državljanstvo optirati, naj vložijo svoje prošnje s potrebnimi prilogami (diploma (prepis) izpričevala dosedanjega službovanja, krstni list) do 28. junija 1921 pri zdravstvenem zastopu v Il. Bistrici.

Okrožni zdravstveni zastop IL. BISTRICA, 8. maja 1921.

A. De Musi & G. Sferza

Mavricija Wackvltza nasledniki
Trst, ul. Torre bianca 32. Telefon 29-83

Velika izbira majoličnih in železnih peči, ekonomskih ognjišč in štedilnikov. — Izbira majoličnih plošč za kuhinje, kopeli in closet

Zaloga cementa, cementnih plošč, peči, raznjev, vratice iz litega železa vsake velikosti 13

SEMNJI.

Z Blinškoim torkom 17. t. m. se na novo odprejo semnji v Zagorju-Sv. Peter.
Županstvo občine Zagorje.

Rukovo oglje, premog,
plinov coke, dnu za peči in štedilnike

Živo in gašeno apno,
strešniki, navadna opeka, cement Portland I. vrste

Daniele Pillin, Trst

ZALOGI: 29
Via Coroneo 25 telefon 13-06
Viale XX. settembre 94 telef. 241

JADRANSKA BANKA

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.
Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu